

Justitiedepartementet

Polismyndigheten

Box 12256

102 26 Stockholm

Uppdrag till Polismyndigheten och andra berörda myndigheter att utveckla den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet

Regeringens beslut

Regeringen beslutar att ge Polismyndigheten i uppdrag att tillsammans med Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Säkerhetspolisen, Skatteverket, Kriminalvården, Kronofogdemyndigheten, Kustbevakningen, Tullverket, Migrationsverket, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen utveckla den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet. I de fall fler myndigheter tillkommer under uppdragets genomförande ska även de inkluderas i arbetet.

I uppdraget ingår att:

- utveckla innehåll och organisation inom den myndighetsgemensamma satsningen på nationell och regional nivå för att möta de organisatoriska förutsättningar som råder inom Polismyndigheten efter ombildningen,
- inkludera fler brottsområden för att på så sätt kunna motverka fler typer av organiserad brottslighet som bedöms vara allvarlig eller omfattande,
- utveckla organisationen inom nuvarande myndighetssamverkan till att även omfatta samverkan på lokal nivå mellan relevanta myndigheter inom satsningen. Ett särskilt fokus ska läggas på problematiken i utsatta områden och
- säkerställa en effektiv och långsiktig samordning mellan den myndighetsgemensamma samverkan mot organiserad brottslighet och det lokala brottsförebyggande arbetet.

Uppdraget ska delredovisas senast den 1 oktober 2016 och slutredovisas den 1 oktober 2017. Av redovisningarna ska framgå vilka åtgärder som vidtagits av myndigheterna för att utveckla den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet. Vidare ska myndigheterna beskriva resonemanget kring dessa åtgärder och vid behov lämna förslag

på ytterligare åtgärder. Eventuella hinder i det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet ska uppmärksammas av regeringen vid slutredovisningen av uppdraget.

Regeringen har denna dag även beslutat om uppdrag till Brottsförebyggande rådet att identifiera framgångsfaktorer och fungerande metoder och arbetssätt för att förebygga och beivra brottslighet samt öka tryggheten i socialt utsatta områden. Vid genomförandet av föreliggande uppdrag ska myndigheterna samråda med Brottsförebyggande rådet. Regeringen har också beslutat om ett uppdrag till Tullverket, Ekobrottsmyndigheten, Skatteverket och Polismyndigheten om illegal hantering av punktskattepliktiga varor. I de områden som identifieras som relevanta ska även detta regeringsuppdrag beaktas.

Bakgrund

Organiserad brottslighet utgör ett hot mot det demokratiska samhället och är en av våra stora utmaningar. Det är mycket som tyder på att brottsligheten blivit allt mer komplex, varierad och gränsöverskridande. Att myndigheter och andra aktörer samverkar är avgörande för att komma åt denna brottslighet. Den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet¹ har pågått under drygt sex år och inkluderar tolv myndigheter inom och utanför rättsväsendet. Sedan satsningen inleddes har flera förändringar skett. Samverkan har utökats med tre myndigheter och polisen har genomgått sin största ombildning på 50 år. Ombildningen har inneburit att Rikspolisstyrelsen, Statens kriminaltekniska laboratorium och de 21 polismyndigheterna har blivit en nationell myndighet och att Säkerhetspolisen utgör en fristående myndighet.

Satsningen har i huvudsak bedrivits på nationell och regional nivå genom bland annat det nationella underrättelsecentret och de regionala underrättelsecentren. Fokus har legat på strategiska personer, deras nätverk och den brottslighet de bedriver. Inom ramen för samverkan har myndigheterna identifierat tre brottsområden som är särskilt samhällsfarliga i kombination med varandra; företag i brottslig verksamhet, otillåten påverkan samt hot och våld. Prioriteringar av individer och nätverk har gjorts med beaktande av deras kapacitet att agera inom dessa tre brottsområden.

Parallellt med att traditionell organiserad brottslighet blivit mer gränsöverskridande och komplex har organiserad brottslighet i vissa geografiska områden blivit allt mer framträdande. Det rör sig om olika typer av problematik som behöver bekämpas genom olika typer av åtgärder. På vissa platser kan det exempelvis handla om illegal införsel

---

¹ Ju2008/5776/PO

och hantering av punktskattepliktiga varor, s.k. spritbussar. På andra platser handlar det om kriminella nätverk som med våld och hot gjort bostadsområden till en otrygg plats att leva i för dess innevånare.

Ett särskilt fokus har de senaste åren riktats mot just utvecklingen av organiserad brottslighet i vissa bostadsområden. Gemensamt för dessa områden är att de utmärks av socioekonomisk segregation, hög arbetslöshet, låg utbildningsnivå, höga ohälsotal, stora ungdomsgrupper och begränsade möjligheter till social rörlighet hos de boende. Organiserad brottslighet har i dessa områden medfört en betydande påverkan på lokalsamhället. Utvecklingen har dessutom medfört svårigheter för samhällsföreträdare att verka på platserna, vilket i förlängningen bidrar till en misstro mot samhället som helhet. Detta är en utveckling som är oroande och som måste motverkas.

Skälen för regeringens beslut

Den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet har bedömts vara framgångsrik och det är regeringens intentioner att den ska fortsätta samt att den ska utvecklas. Ett utvecklingsområde är de organisatoriska förutsättningarna. Det är viktigt att satsningen överensstämmer med den organisation och arbetsfördelning som finns inom Polismyndigheten efter ombildningen. Det finns därför ett behov av att se över och utveckla satsningens organisation på såväl nationell som regional nivå.

Ett annat utvecklingsområde är lokal myndighetssamverkan mot organiserad brottslighet. Det finns ingen enskild åtgärd som ensam är tillräcklig för att bekämpa alla delar av organiserad brottslighet. Inte heller finns det en enskild typ av organiserad brottslighet utan flera. Lokal organiserad brottslighet måste definieras på lokal nivå utifrån lokala problembilder, varför åtgärderna kommer skilja sig åt.

Problematik med lokal organiserad brottslighet har endast i vissa delar omfattats av de insatser som gjorts inom ramen för den myndighetsgemensamma satsningen. Behov av avgränsning utifrån ett resursperspektiv, tillsammans med begränsningar genom de tre brottsområden som styrts prioriteringarna, har medfört att lokal organiserad brottslighet många gånger fallit utanför de kriterier som myndigheterna satt upp inom ramen för satsningen.

Mot bakgrund av den utökade problematik som identifierats i vissa geografiska områden finns det behov av att utveckla organisationen inom satsningen till att även innefatta lokal myndighetssamverkan. Vilka av de myndigheter inom satsningen som kommer ifråga kan skilja sig åt beroende på identifierad problembild. Syftet är att på ett effektivt sätt kunna bekämpa sådan organiserad brottslighet på lokal nivå som bedöms allvarlig eller omfattande genom sin påfrestning på lokalsamhället.

I sammanhanget finns det även ett behov av att se över de brottsområden som myndigheterna har valt ut för att styra prioriteringarna inom satsningen. Däremot bör fokus enligt regeringens mening även i fortsättningen i huvudsak ligga på strategiska personer och deras nätverk, den brottslighet de bedriver samt enskilda brottsfenomen. Ekonomisk vinning är en av de viktigaste drivkrafterna för de individer som verkar inom organiserad brottslighet. De samverkande myndigheterna ska även framöver verka för att begränsa vinsterna av brott och brottslig verksamhet.

Ett särskilt fokus i utvecklingen av lokal myndighetssamverkan mot organiserad brottslighet ska riktas mot den speciella problematik som återfinns i särskilt utsatta områden. För att kunna bekämpa organiserad brottslighet på lokal nivå som bedöms vara allvarlig eller omfattande krävs inte bara riktade åtgärder mot den pågående brottsligheten utan också en bred samverkan som tar sikte på brottslighetens orsaker. Det myndighetsgemensamma arbete som bedrivs inom satsningen mot organiserad brottslighet måste därför koordineras och bedrivs parallellt med det brottsförebyggande arbete som idag sker mellan bland annat polis, kommun och andra aktörer på lokal nivå, framför allt i de områden som identifieras som relevanta för lokal myndighetssamverkan.

På regeringens vägnar

Anders Ygeman

Emma Lindahl Timmelstad

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Justitiedepartementet/Å
Justitiedepartementet/L4
Justitiedepartementet/KRIM
Justitiedepartementet/SSK
Justitiedepartementet/SIM
Justitiedepartementet/JÄM
Finansdepartementet/BA
Finansdepartementet/SKA
Socialdepartementet/SF
Arbetsmarknadsdepartementet/A
Arbetsförmedlingen
Brottsförebyggande rådet
Ekobrottsmyndigheten
Försäkringskassan
Kriminalvården
Kronofogdemyndigheten
Kustbevakningen
Migrationsverket
Skatteverket
Säkerhetspolisen
Tullverket
Åklagarmyndigheten